

Program przedmiotu: "Organizacja szkolnictwa Specjalnego"

A. Cele i zadania:

- ukazanie społecznej wygi prawidkowej organizacji specjalnej opieki wychowawczej nad dziećmi;
- zaznajomienie z aktualnymi formami organizacji specjalnej opieki wychowawczej;
- uświadomienie swoistości organizacji wychowania dla poszczegól-nych grup dzieci według kategorii upośledzenia;
- uświadomienie konieczności doskonalenia form organizacji szkol-nictwa specjalnego oraz jego rozwoju zgodnie z potrzebami społecznymi i wskazaniemi pedagogiki specjalnej.
- budzenie zainteresowania i aktywnej postawy do spraw doskona-lenia i rozwoju szkolnictwa specjalnego.

B. Materiał nauczania:

1. Problem opieki nad dzieckiem upośledzonym; Deklaracja Praw Dziecka; podstawowe motywy organizacji wychowania dzieci upo-śledzonych; natury humanistycznej, społecznej, ekonomicznej; znaczenie szkolnictwa specjalnego w realizacji powszechności nauczania.
Ogólne wiadomości dotyczące przybliżonej liczby dzieci upośle-dzonych różnych kategorii w naszym kraju.
2. Ogólne zasady organizacji opieki specjalnej nad dzieckiem w Polsce. Podział zadań między poszczególnymi resortami: oświaty, ^{zdrowia} sprawiedliwości.
3. Rys historyczny rozwoju szkolnictwa specjalnego w Polsce.
4. Organizacja i stan obecny szkolnictwa specjalnego:
 - podstawy formalno - prawne organizacji szkolnictwa specjalnego
 - sieć szkół i zakładów; podstawowe założenia lokalizacji szkół i zakładów;
 - dane statystyczne dotyczące rozwoju i stanu obecnego szkolnic-twa: liczba szkół i zakładów, liczba wychowanków, nauczycieli i wychowawców.
5. zadania i zakres działalności szkolnictwa specjalnego; wycho-wankowie szkół i zakładów: selekcja i kwalifikowanie dzieci do szkół i zakładów;
- pogotowia opiekuńcze; cele i zadania tych placówek; organi-zacja, statut, regulamin;
- szkoły i zakłady specjalne w środowisku - zakres działania oraz zadania w zakresie współdziałania z innymi szkołami i in-stytucjami społecznymi, oświatowymi i leczniczymi
- organizacja zakładu specjalnego; podstawy prawne działalności zakładu; statut zakładu;

- organizacje zawodowe i społeczne działające w szkole, w zakładzie; współpraca z rodzicami, komitety rodzicielskie i opiekuńcze, organizacja związkowa.
4. Organizacja szkół i zakładów w poszczególnych działach szkolnictwa.
- a/szkoły i zakłady dla dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo:
- selekcja i kwalifikowanie dzieci do szkół i zakładów
 - zasady, organizacja i metody prac selekcyjnych; pracownia psychopedagogiczna Państw. Instytutu Pedagogiki Specjalnej i jej rola w pracach selekcyjnych.
 - szkoła podstawowa specjalna: organizacja, program, metody pracy,
 - szkoła zawodowa specjalna: organizacja, program, metody pracy,
 - poszukiwanie form organizacji wychowania dzieci upośledzonych umysłowo; szkoły niepełne, problem klas pomocniczych;
 - przedszkola specjalne i ich znaczenie dla rewalidacji dziecka upośledzonego umysłowo.
- b/szkoły i zakłady dla dzieci niewidomych: przedszkola szkoły podstawowe, szkoły zawodowe; organizacja, program metody pracy; organizowanie indywidualnych form pomocy w dalszym kształceniu się wychowanków /liceum, studia wyższe/.
Organizacja kształcenia i wychowania dzieci niedowidzących; program, metody pracy.
- c/szkoły i zakłady wychowawcze dla dzieci i młodzieży społecznie niedostosowanej; szkoły podstawowe, szkoły zawodowe; przysposobienie zawodowe; typy szkół, zakładów /dla chłopców dla dziewcząt, dla młodszych, dla opóźnionych pedagogicznie, dla starszych, dla upośledzonych umysłowo i moralnie zaniedbanych/.
- Placówki obserwacyjno-rozdzielcze
- d/szkoły i zakłady dla dzieci głuchych:
- zasady selekcji i organizacja ośrodków selekcyjnych.
 - przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły zawodowe, organizacja program, metody pracy;
 - zakłady i szkoły dla dzieci głuchych - upośledzonych umysłowo
- e/szkoły dla dzieci przewlekle chorych w zakładach leczniczo-wychowawczych /sanatoria, preventoria/w klinikach i szpitalach; zasady organizacji szkół i ogólne założenia organizacji wychowania;

Zakłady i szkoła dla dzieci kalekich:

5. Nauczyciel - wychowawca w szkole i zakładzie specjalnym. Przygotowanie nauczyciela i wychowawcy do pracy w szkolnictwie specjalnym: kształcenie, dokształcanie, doskonalenie. Instytut Pedagogiki Specjalnej - jego organizacja i zakres działalności; Wojewódzkie ośrodki i zespoły metodyczne szkół i zakładów specjalnych.
Uprawnienia i obowiązki nauczyciela.
6. Planowanie pracy pedagogicznej i planowanie gospodarcze /plany okresowe, preliminarze budżetowe, realizacja planów/ Dokumentacja pracy szkół i nauczyciela wychowawcy.
7. Administracja i nadzór pedagogiczny w szkolnictwie specjalnym; organizacja i zadania.

Na opracowanie materiału przewiduje się ^{tygodniowa} 2. godz. w I semestrze w II roku studiów.

Przedmiot "Organizacja szkolnictwa specjalnego" stanowi praktyczną syntezę wiedzy zdobywanej w Instytucie i musi być realizowany w powiązaniu z programami pozostałych przedmiotów zwłaszcza z pedagogiką specjalną i metodyką nauczania w poszczególnych działach szkolnictwa oraz doświadczeniami i obserwacjami studentów.